

Popiełuszko

- misterium życia i śmierci

Wprowadzenie na scenę teatru postaci księdza Jerzego Popiełuszki jest trudnym wyzwaniem. Jego fenomen umyka bowiem racjonalnym oglądom. Niezwykła charyzma skromnego kapłana jest tajemnicą, która zarazem urzeka swoją prostotą. Ksiądz Jerzy kochał ludzi, którym głosił miłość i prawdę. Wszedł z posługą kapłańską na strajk do Huty Warszawa i niemal w okamgnieniu stał się ikoną narodu i wiary w Polsce stanu wojennego. Mówiąc najprościej, połączył w sobie to, co ludzkie – z tym, co boskie. Człowieczeństwo ze świętością. I choć dziś może się to wydawać, szczególnie młodym ludziom, niewiarygodne – siła jego przekazu zagroziła tak bardzo rządzącym w Polsce komunistom, że postanowili księdza zamordować. A ponieważ żywili do niego i Kościoła wściekłą nienawiść, to zgotowali mu istną drogę krzyżową i śmierć w męczarniach. Chcieli go unicestwić, usunąć z pamięci, a tymczasem wznieśli kult jego świętości.

Czy można na scenie opowiedzieć życie księdza Jerzego Popiełuszki? Trudno byłoby je ogarnąć. Naszym dążeniem stało się – choćby tylko dotknąć jego fenomenu. Dlatego wybraliśmy formę misterium, w którym treści duchowe i religijne łączą się z elementami życia, realistycznymi i obyczajowymi. I zbudowaliśmy nasz spektakl z krótkich migawek – okruczeń jego życia i bolesnych splotów jego cierpienia. Oto więc przedstawiamy Państwu misterium życia i śmierci Księdza Jerzego, w którym Popiełuszko, jak Chrystus, składa z siebie ofiarę – na ołtarzu wiary i ojczyzny. Skromny kapłan, który okupił swoim życiem naszą wolność. Godny pamięci!

Jan Nowara
reżyser spektaklu

Księdza Jerzego osobiście nie znałem. Wiedziałem o nim bardzo wiele, ponieważ Mońki, gdzie mieszkam, i Suchowola to miasta prawie sąsiadujące ze sobą. Cieszyłem się, kiedy w trudnych czasach tak zdecydowanie nas – „Solidarność” – reprezentował. Msze za Ojczyznę, które odprawiał to oaza wolności. Smuciłem się, kiedy go oczerniano, szkalowano, prześladowano i w końcu bestialsko zamordowano.

Z rodziną bł. ks. Jerzego jestem związany od początku lat 90.. Zauroczyli mnie swoją prostotą, religijnością i wielkim szacunkiem do ludzi kościoła, a szczególnie kapłanów. Zawsze podziwiałem i na początku nie rozumiałem tego, jak rodzice czy rodzeństwo mówili o nim „ksiądz Jerzy”. Nigdy nie słyszałem, aby ktoś z rodziny powiedział „Jurek” lub „syn” czy „brat”. Zapytana o to śp. Marianna Popiełuszko odpowiedziała mi: „Ja go Bogu oddałam i on jest własnością Boga, czyli kapłanem”. Nigdy też nie słyszałem jakiegoś lamentu czy narzekania na to, co się stało. Śp. Marianna Popiełuszko mówiła: „Bóg tak chciał”.

Od samego początku fascynowała mnie osobowość bł. ks. Jerzego. Jego odwaga, oddanie sprawie, poświęcenie jest czymś z ludzkiego punktu widzenia mało zrozumiałym. Ciągłe odkrywam jakieś nowe wydarzenia z czasów, kiedy żył. Przeczytałem chyba wszystkie książki, które zostały napisane o nim, w tym jego kazania. Uznałem, że jego krótka ścieżka życiowa więcej zrobiła dla kraju, niż my wszyscy razem wzięci. Kiedy został beatyfikowany, bardzo mocno zaangażowałem się w szerzenie kultu bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Pomagam w otrzymywaniu relikwii i głoszeniu prelekcji o bł. ks. Jerzym.

Uznałem iż, powinniśmy ze zdwojoną siłą przybliżyć postać bł. ks. Jerzego, szczególnie młodym pokoleniom, ponieważ nie bardzo znają najnowszą historię. Są książki, filmy, prowadzone są prelekcje, ale uznałem, że sztuki teatralnej do tej pory nie było. Stąd też mój pomysł, aby w 33. rocznicę męczeńskiej śmierci ks. Jerzego oraz w kolejną rocznicę śmierci jego rodziców wystawić właśnie w Białymstoku spektakl „Popiełuszko”.

Bardzo cieszę się, że Dyrektor Teatru Dramatycznego Pan Piotr Półtorak przyjął z zadowoleniem tę inicjatywę. Przedstawienie objął honorowym patronatem Jego Ekscelencja ks. Arcybiskup dr Tadeusz Wojda. Nadmienić należy również o sponsorach naszego przedsięwzięcia, a myślę głównie o Marszałku Województwa Podlaskiego, Wojewodzie Podlaskim oraz Prezydencie Miasta Białegostoku.

Dziękuję wszystkim ludziom dobrej woli, którzy przyczynili się do powstania spektaklu o bł. ks. Jerzym Popiełuszce.

Józef Mozolewski
Przewodniczący Zarządu Regionu Podlaskiego
NSZZ „Solidarność”

Kiedy wiosną Pan Józef Mozolewski – Przewodniczący Zarządu Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” – zwrócił się do mnie z propozycją stworzenia spektaklu poświęconego bł. ks. Jerzemu Popiełuszce, nie zawahałem się ani przez chwilę, ponieważ ks. Jerzy – kapłan „Solidarności”, obrońca praw człowieka w czasach PRL-u, jest niezwykle ważną postacią dla naszego miasta oraz regionu. Jako patron ludzi pracy jest nam szczególnie bliski.

Od momentu, kiedy uświadomiłem sobie, co bł. ks. Jerzy przeszedł przed śmiercią, z jaką nienawiścią i okrucieństwem się spotkał, przed oczami zawsze miałem obraz Chrystusa, który został zabity za czynienie dobra. Takie heroiczne postawy zasługują na to, by o nich mówić, pamiętać i brać z nich przykład. Ksiądz Jerzy dalej pełni swoją posługę jako błogosławiony Kościoła Katolickiego. Tak, jak za życia, tak i po śmierci, osoby, które zwrócą się za jego wstawiennictwem o pomoc, nie są pozostawione same sobie.

Olbrzymie trudności, które zaistniały na początku procesu tworzenia tego spektaklu, jeszcze bardziej utwierdziły mnie w przekonaniu, że sztuka poświęcona pamięci bł. ks. Jerzego Popiełuszki jest czymś niezwykle ważnym. Z jeszcze większym przekonaniem podjąłem starania, które doprowadziły do jej powstania. Serdecznie dziękuję Janowi Nowarze, Markowi Mikulskiemu, Maciejowi Mikulskiemu oraz Tomaszowi Dajewskiemu za to, że bez mrugnienia okiem podjęli się realizacji tego zadania. Są niezwykle ważną i mocną stroną tego spektaklu.

Dziękuję również wszystkim naszym partnerom oraz sponsorom, w szczególności: Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Podlaskiego, Urzędowi Miejskiemu w Białymstoku i Wojewodzie Podlaskiemu – za wsparcie finansowe, a także Instytutowi Pamięci Narodowej – za pomoc merytoryczną.

Mam nadzieję, że opowieść o życiu bł. ks. Jerzego Popiełuszki stanie się ważną pozycją repertuarową naszego Teatru i przypadnie do gustu podlaskiej publiczności.

Piotr Adam Półtorak
Dyrektor Teatru Dramatycznego
im. Aleksandra Węgierki
w Białymstoku